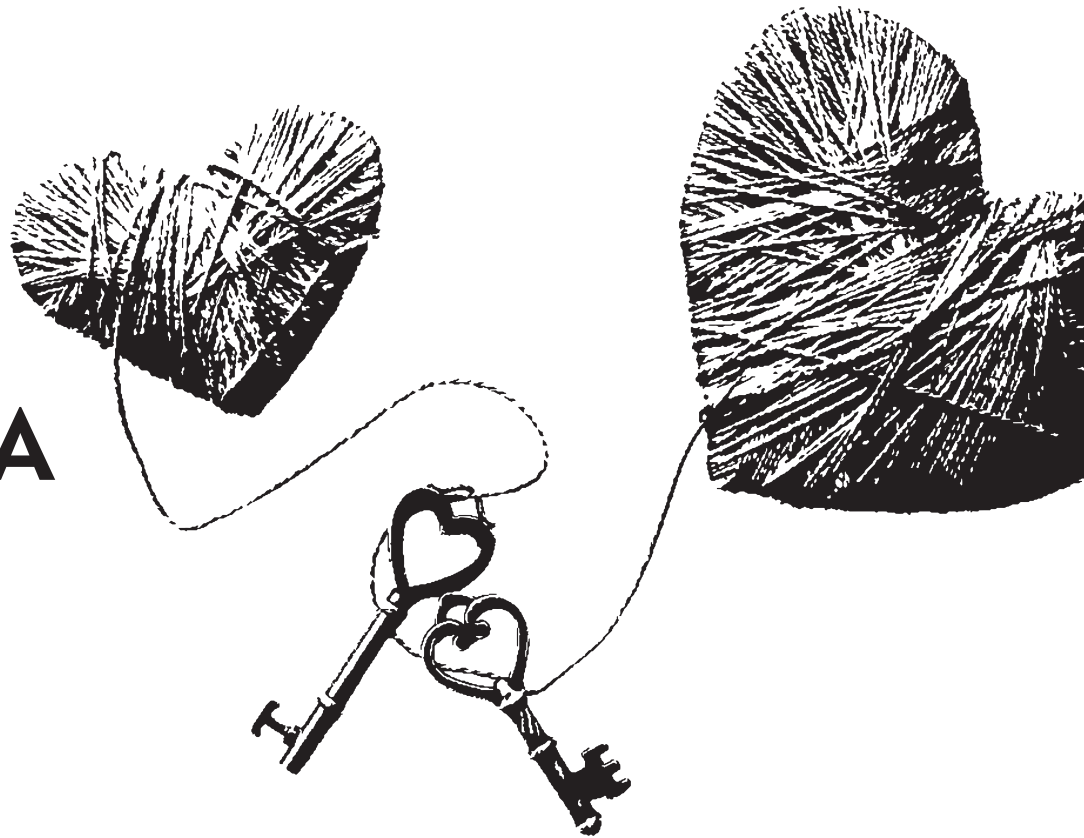

JOTAIN SALAISTA

LASTENKULTTUURIKESKUS KOTILON
SANATAIDEANTOLOGIA 2026

**JOTAIN
SALAISTA**

Vastaavat sanataideopettajat:
Kati Inkala ja Anna Anttonen

www.lastenkulttuurikotilo.fi
www.lumotutsanat.fi

Lastenkulttuurikeskus Kotilon julkaisuja
Toimitus: Ainokaisa Veteläinen
Taitto: Minna Mäki-Heikkilä
Kuvat: Oulun kaupungin mediapankki, Mostphotos ja Unsplash.
Painopaikka: Monetra Oulu Oy, Graafiset palvelut 2026

SISÄLTÖ

Reittejä mielikuvitukseen.....	4
Sanojen uumeniin.....	7
Meduusat puiden oksilla.....	19
Kieltäydy kulkemasta tietä pitkin.....	27
Hiljainen aurinko.....	37
Laskevan auringon helmoilla.....	49
Outoja kerroksia.....	59
Ikkunasta sisään.....	69
Salaisuus paljastuu kohta.....	81
Tekstiantologian kirjoittamiseen osallistuneet sanataideryhmät.....	93

REITTEJÄ MIELIKUVITUKSEEN

Hyvä lukija! Heti aluksi paljastan salaisuuden: mielikuvitukseni ei ole kummoinen. Olen kirjoittanut runoja puuron keittämisestä, junalla matkustamisesta ja vauvan hoitamisesta. Aika arkipäiväisiä juttuja! Lastenkirjoissani seikkailee ihan tavallisia lapsia – tai tarkemmin sanottuna kirjojeni henkilöt eivät edes päädy huikeisiin seikkailuihin, vaan he katselevat maisemia näkötorjista, kinastelevat kaverinsa kanssa, pakkaavat muuttolaatikoita tai lukevat iltasatua tyynymajassa. Missä keijukaiset, avaruusoliot ja stadin slangia puhuvat norsut? Karkkipuita kasvavat fantasiamaailmat, joissa maapallomme lainalaisuudet eivät päde?

Vaikka runoni ja tarinani ammentavat aineksensa tuntemastamme arkitodellisuudesta, olen saanut kirjojeni lukijoilta usein ihastelevaa palautetta luovuudestani ja kekseliäisyydestäni. Aina kyse ei olekaan siitä, mitä sanotaan – myös se, miten sanotaan, on tärkeä osa kirjoittajan loihtimaa kokonaisuutta. Mielikuvitus voi ilmetä paitsi tekstin aiheessa myös kielessä.

Minulle kirjoittamisen nautinto tarkoittaa ennen muuta kutkuttavien, koskettavien, yllättävien ja säväyttävien sanojen metsästämistä. Olen kirjoittajana vahvimmillani, kun saan askarrella soljuvia lauseita ja osuvia kielikuvia. Jonkun toisen kirjoittajan tekstissä moottorina sen sijaan on aihe, joka polttee niin kovasti, että se on pakko purkaa paperille. Joku on erityisen taitava luomaan henkilöitä tai punomaan uskomattomia juonenkäänteitä.

Olipa kirjoittamisen lähtökohta millainen tahansa, tyhjän paperin kammo saattaa iskeä jokaiselle. Silloin avuksi tulevat toisten kirjoittajien runot ja tarinat. Niitä lukemalla omankin luovuuden lukot aukeavat. Monipuolinen lukeminen avartaa: historiallinen romaani tai tietokirja valaista voi yllättäen antaa inspiraatiota runojen kirjoittamiseen, ja seikkailutarinan kirjoittaja voi päästää oikeaan vireeseen kansanrunouden avulla.

Myös sanataideharjoitukset viitoittavat reittejä mielikuvitukseen. Joskus nimittäin täysi vapaus on mielikuvituksen pahin vihollinen. Valmiiksi annettu aloituslause tai tarinan tyyli, haikurunon tavukaava tai lista aistihavainnoista laittaa mielikuvituksen sukkelasti liikkeelle. Kun kirjoittamisessa pääsee vauhtiin, mielikuvitus saa murtautua annetuista raameista ulos ja johdattaa kirjoittajan paikkoihin, jonne hän ei edes arvannut olevansa matkalla. Minäkin lopulta opin kirjoittamaan runoja myös kuntoilemaan ryhtyvistä sohvista ja räppäävistä astioista, kun vinkeiden riimiparien jahtaaminen tempaisi mielikuvitukseni elävien esineiden maailmaan.

On rikkaus, että me kirjoittajat olemme erilaisia. Sillä tavalla tekstien maailmaan syntyy luettavaa joka makuun. Meillä kaikilla on mielikuvitusta enemmän kuin aavistammekaan, kunhan vain löydämme oman reittimme sen luo.

KEVÄÄLLÄ 2026

ANNA ELINA ISOARO

KUMMIKIRJAILIJA

*Sanojen
uumeniin*

Miten salainen hiiri vakoilee pöllöä tunturin huipulla huomenna?

Millainen hyräilevä leipä syö joulutorttuja kotona juuri tänään?

Missä haukotteleva kukka laulaa synttärijuhlissa aika pian?

Milloin hupaisa ihminen leikkii piilopaikassa tosi harvoin?

Milloin näkymätön koira kaivaa onkaloa ruokakaupassa lauantaiaamuna?

HILDA KUBIN

8-10-VUOTIAIDEN SANATAIDEKERHO

Sinivalkoinen lanka tuo...

taivasunta.

meriunta.

Suomen lippu -unta.

talviunta, jossa tekee ison lumivuoren ja heittää sieltä isoja lumipalloja.

Viherpunavalkokeltalanka tuo...

Tylypahka-unta.

aurinkounta.

ruohounta.

talviunta.

aurinkopilviunta.

kakku-unta.

synttäriunta.

Violetti lanka tuo...

unta, jossa violetti kuu tuli yhtäkkiä esille.

unta, jossa Rumi tulee siihen.

myrkyn kehittämisunta.

viinirypäleidentsyöntiunta.

mustikkamehu-unta.

unta, jossa on mehu, joka on tehty violetista syötävästä.

Sininen lanka tuo...

sininen pöllö -unta.

kuu-unta.

pumpuliunta.

peittounta.

peikkounta.

sininen lanka -unta.

**HELMI LESKELÄ, PEETU LUOTO,
SYLVIA MESKUS, MILA MÄKITALO,
VIOLA PIKISAARI, FREYA RUMAN JA FIIA VUOTIKKA**

6-7-VUOTIAIDEN SANATAIDEKERHO

Supinaa vaatehuoneessa:

Keskiyöllä valvontakameroissa näkyi kettu joka jahtasi yöperhosta liikuntasalissa. Sitten yövahti tuli ja hätisti ketun ikkunasta ulos ja söi yöperhosen. Sitten se meni lavalle, laittoi radiosta musiikkia, puki mekon (pinkin mekon) ja alkoi tanssia. 20 minuutin jälkeen se lähti juomaan lisää kahvia. Mutta entä kettu? Se oli hypännyt pensaaseen, kun oli tullut ikkunasta ulos. Jänis pehmusti laskun. Ja se löysi perhosta paremman saaliin sen pennuille, jotka odottivat sitä sen kotikolossa.

SAIMI PEDONE

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDEKERHO

Millainen näkymätön koira kaivaa onkaloa autiolla saarella sateisena aamuna?

Mikä salainen kuu hiippailee tunturin huipulla joulukuussa?

Milloin tarkkasilmäinen jääkarhu rakentaa vessaa kotona melko usein?

Miten merkillinen pupu haaveilee kesästä mummolassa ensi viikolla?

Mikä hupaisa sammakko leikkii hiihtoladulla tosi harvoin?

ALETTA TAIVALAHO

8-10-VUOTIAIDEN SANATAIDEKERHO

Mikä kikattava kakka syö joulutorttuja mummolassa viikon päästä?
Millainen salaperäinen kukka kummittelee eskarissa melkein aina?
Miksi hyräilevä seinä hiippailee kirjastossa tiistai-iltana?
Mikä hämää pupu lukee kirjaa metsässä aika pian?

VIVI SALIN

8-10-VUOTIAIDEN SANATAIDEKERHO

Näin tosi outoa unta viime yönä. Se oli niin outo, etten ole varmasti nähnyt vastaavaa. Ja mikä oudointa, minusta tuntui, että se oli totta! Mutta kerron nyt unesta. Nukahdin.

- Hei, kuului hiljainen ääni.

- Kuka siellä? tiedän, että aika normi kysymys, mutta minkäs teet.

- Arvaa, ääni kysyi.

- Micael Jakson? arvasin.

- No törppö. Olen SoTemuotoilu, ääni, jota pitääkin kutsua SoTemuotoiluksi sanoi.

- Micael Jakson ois ollu parempi, vastasin.

- Mutta mitä teet minun unessani? Haluaisin nähdä unia oravista enkä jostain Sotamaksusta, sanoin.

- SoTemuotoilu! Ei Sotamaksu! SoTemuotoilu huusi päin naamaani.

- Ja asiaan. Aion ottaa sinun kotikaupunkisi haltuuni. Tai siis alamaiseni SoTemuotoilu ottaa sen haltuunsa. Muahahhah, kröhön, otetaas uusiksi Muahahahahaa.

MAIJA VUONTISJÄRVI

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

Uneni

Tein tavallisen iltarutiinini: kävin suihkussa, hoidin ihonhoidon ja hiustenhoidon. Iltapalaksi söin sämpylää sekä katsoin sarjaa. Sitten aloin nukkumaan.

Tuntuu kuin olisin herännyt. En edes ajatellut silloin sitä, mutta muistin uneni täydellisesti. Nousin vaaleanpunaisille pilville kävelemään. Hyppelin ja katselin purppuraisen tummansinistä taivasta. Aurinko oli jo laskenut, muttei ollut aivan pimeä. Pilvet loppuivat, mutta jatkoin hyppelyä. Sitten lensin. Kun otin ensimmäisen askeleen ilmaan, taivaasta tuli vaaleanpunainen ja hattaran tuoksuinen. Pinkit perhoset lensivät ja päässäni tai ympärilläni – en tiedä – soi yksi melodia. Sitten kuiskattiin: ”Usko untenmaihin.”

Sitten lentokykyni petti. Perhoset ja melodiat hävisivät sekä putosin silmät kiinni johonkin pehmeään, joka oli minun sänkyni. Olin hereillä.

Muistin kuiskauksen: ”Usko uniin.” Hyppäsin sängystä, avasin ikkunan ja lähdin lentoon. En tiedä minne, mutta jonnekin unelmiini.

ENNI HENTILÄ

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

Astuin huoneeseen ja huomasin sinut. Näyttämön kaiku soi huoneen seinillä. Istahdin viereesi, kun katsoit itseäsi peilistä. En sanonut enkä kuiskannut, mutta käännyit katsomaan minua ja tarkastelin kasvojasi. Silmissäsi näin sen saman kirkkaan valon, minkä tunnistan. Pilkkeesi loistaa suoraan sydämiin, kenties minunkin. Kyseessä ei ole kristallinkirkkaat parit vaan tummimman sävyisimmät silmät, mitä olen koskaan nähnyt. Silti pyöreiden, kuun varjoon jäävien silmiesi sisältä voi nähdä kipinän. Se on se mitä olet. Inspiraatio syvimmissäkin pohjassa, urheus julmienkin katseiden keskellä ja innostus värittömässäkin maassa. Olet se, mitä vilkaisukaan ei voi vastustaa muuttamalla tuijotukseen. Loistat kirkkaammin kuin valokeilan valo, joka on osoitettu sinulle. Mutta älä luulekaan. En ihannoisi liikoja, en edes vähän. Sillä muut olisivat enemmänkin kuin samaa mieltä. Koska sinä olet se hän mistä puhutaan.

MIISA MOILANEN

SANATAIDERYHMÄ VARJO

Voisin hukuttautua sun sanojen uumeniin, rakastua siihen miltä sun ääni kuulostaa.

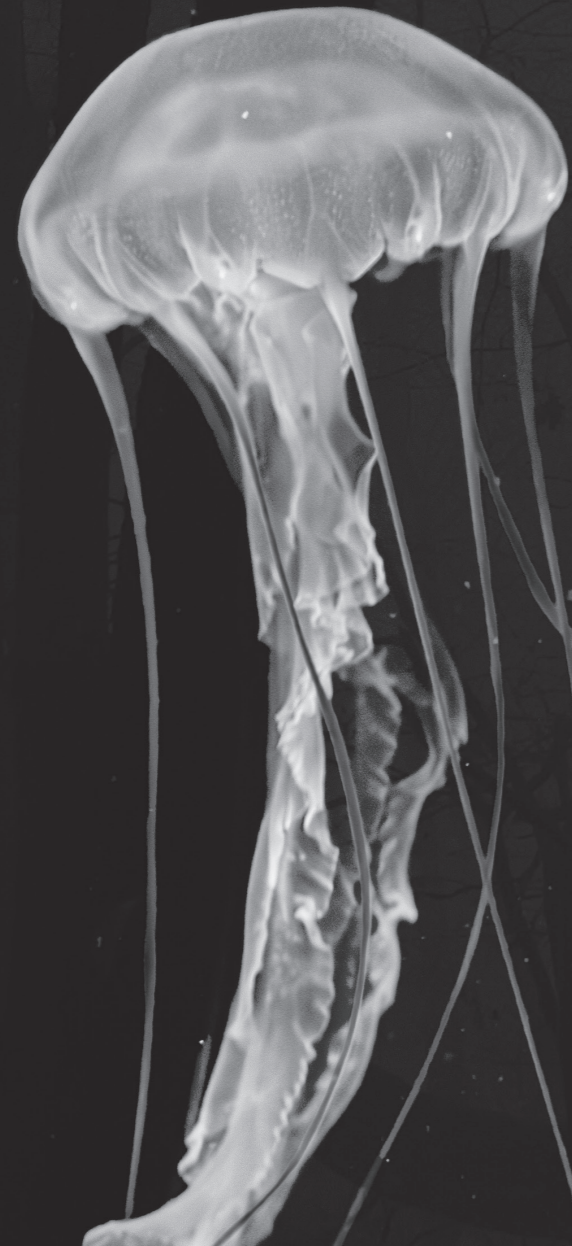
Haluun kirjoittaa meidän sävelet tähtiin.

Ollaan elos yöllä, kaksi kadonnutta toisistaan kodin löytänyttä.

Tanssitaan tuulen tahtiin ja kadotaan illan hämärään.

NEEA RAAPPANA

SANATAIDERYHMÄ VARJO

*Meduusat
puiden oksilla*

Kun kaupunkipuisto on hiljentynyt
patsaan takana
leppäpuun varjossa
voi erottaa linnut piirissä

Keskellä seisoo
rakastetuin virtavästäräkki
ja leipoo
siivet taikinasta tahmeat
sulan kärjet kärähtäneet

Kun viimein on valmista
alkaa oikea rähinä
ja jokainen nokkaisee siitä
ei jäljelle jää edes murusta

Kaupunkipuistossa
aamu kajastaa jo horisontissa
mutta mitä löydät alta leppäpuun?
uunituoreen leivän löydät

ROOSA MANNINEN

SANATAIDERYHMÄ VÄKI

ÄÄNEN KUVA YMPÄRILLÄNI

Kaikki kuuluu

Vaan ei laula linnut

Ei vaan laula, yritän kuinka vaikka kuulla

On moottoripyöriä ja niitä tavallisia

Humisemassa ympäriinsä ei lailla lehtien

Paistaa aurinko ja puhutaan, mutta niiden hiljaisten lintujen pois pian lähtevän huhutaan

Kuuluu kopsahdus, ja jatkan matkaani

ONNI SEPPÄNEN

SANATAIDERYHMÄ VARJO

LEMPIÄÄNET

Kissankehräys

Sateenropina

Tikan nakutus

Ellen kalkatus koko ajan

Kepin tai puunoksan rasahdus

Mehiläisen surina

Musiikki

Omakeksimä laulu

Nauru

KARSEIMMAT ÄÄNET

Huutaminen

Rumpujen ääni

Palohälytin

Ukkonen

Mehiläisen surina

Maaailma olisi huomattavasti oudompi paikka, jos kaikki olisivat lehtiä.

Maaailma olisi ehkä pimeämpi paikka, jos kaikkialla olisi käynnissä sähkökatko.

Maaailma tuskin olisi keltainen, jos kaikki olisivat kärmäsiä.

**HELMI LESKELÄ, PEETU LUOTO, SYLVIA MESKUS, MILA MÄKITALO,
VIOLA PIKISAARI, FREYA RUMAN, FIIA VUOTIKKA**

6-7-VUOTIAIDEN SANATAIDEKERHO

VÄINÖ LINDHOLM

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

tämä on semmoinen
tuolla on täällä
portailla noustaan alas
ja olet lähtöruudussa

alkaako muisti pettää
olit siellä ja niin ehkä olitkin
tunsitko tuon tyyppin, hän ei ainakaan sinua
joku pelleilee kanssasi
ehkä se oli se tai tuo tuolla

häkkilinnut eivät lennä
tai jos pelastat hänet, ehkä sitten
kiipeä kiipeä portaat ja huoneet eivät lopu
katso sinne katso tänne
ja sitä vaan noustaan korkeammalle

”tornin prinsessa, rakas ystäväni
kaunis kuin kyyhky, hempeä kuin kukka
ei ku...” valkea noita
hän on tuhonnut sinun muistisi
katkaissut muistojesi ketjuja

sinä olet nyt joku muu kuin saapuessasi tänne
ja et voi tehdä asialle yhtään mitään

metsässä oli sininen muovipussi
roikkumassa alaspäin oksalta
hieman kuin nuokkuva kukka
tai meduusa ilman lonkeroitaan

oli kuin jokin luonnoton yrittäisi olla luonnollinen
matkia elävää mekanismia
täyttää jo valmiiksi täytettyä kokonaisuutta
siinä kuitenkin onnistumatta

niinhän mekin teemme usein
poimimme sanoja ja niiden merkityksiä toisiltamme
tapoja ja oloiloja, virheitä ja onnistumisia
sitä, miten olla ihminen

sen pitäisi olla helppoa matkimattakin
mutta edes matkimalla emme aina löydä paikkaamme
emmekä aina laske naamioitamme
ihan niin kuin meduusat puiden oksilla

SAAGA VUOTIKKA

SANATAIDERYHMÄ VÄKI

KAISLA LEINONEN

SANATAIDERYHMÄ VÄKI

*Kieltäydy kulkemasta
tietä pitkin*

On ihanaa puhua itselleni, sillä eihän kukaan ymmärrä minua niin kuin minä ymmärrän itseäni. Eikä kenenkään muun tarvitse ymmärtää. Ei ymmärrystä voi keneltäkään olettaa, eikä sitä voi keneltäkään vaatia. Minä kuuntelen, minä olen empaattinen. Ne ovat taitoja, joita ei kaikilla ole.

Hänellä, jolla ei niitä ole, ei voi puhua.

HILMA KAISTO

SANATAIDERYHMÄ VARJO

Tie on pitkä ja suora ja loppumaton ja se ei lopu ennen kuin se loppuu ja sillä kulkija astuu tyhjiin ja

Ja

Putoaa

Kunnes osuu maahan,

jota ei ole.

Miksi emme vain

pysy paikoillamme?

Kieltäydy kulkemasta tietä pitkin kohti vääjäämätöntä loppua, istu risti-istuntaan keskelle tietä ja pysy siinä vaikka nälkä ja odotukset yrittäisivät kiskoa meitä ylös, eteenpäin, töihin,

Ylös,

Eteenpäin,

Töihin,

osaksi korruptoituneena yleisesti normalisoitua koneistoa.

Miksi emme kapinoi, eihän meillä ole mitään mitä menettää?

Koska yhteiskunta potkaisi meidät kiertotielle kuolemaan, yli liian kapean tien terävän ja selkeän reunan

Tyhjyyteen,

vain vähän aikaisemmin

Sillä muita vaihtoehtoja ei ole:

Elä tietyllä tavalla,

tai älä.

SENJA SUORSA

9SANATAIDERYHMÄ VARJO

Tihkusateen alkaessa hän repi huppua kasvoilleen vauhdin huumassa, mutta se valui aina takaisin niskaan. Kohta hänen oli pakko pysähtyä riisumaan kengät ja hetken mietittyään hän riisui myös sukat. Nyt juokseminen oli helpompaa. Yhtäkkiä hän kompastui ja kaatui polvilleen. Polveen tuli verestävä naarmu ja käsiä poltteli kivusta, mutta hän ei välittänyt. Noin viiden minuutin kuluttua hän saapui rannalle. Paljaat jalat painuivat hiekkaan ja huppu oli valahtanut taas alas. Hänen hiuksensa olivat märät ja hulmusivat kasvoille kovassa tuulessa. Nauri näki vesirajassa tutun pojan ja huusi:

“Leif!! Odota!”

EVELIINA BROCKMAN

SANATAIDERYHMÄ VARJO

“RAKASTETTU” RUHTINAS

Olen ruhtinas. Tai presidentti. Joten tietenkin istun bunkkerissani. Se on täällä maan alla, syvällä haisevien viemäriverkostojen takana. Katson kuivia katujani kameroistani. Niitä tallaavat nyt radikalisoituneet viholliseni, kansalaiseni. Yritin niin kovin olla ystävällinen, ainakin osalle, niin kuin isänikin. Onneksi minulla on kone valmiina odottamassa lähtöä. Pelkkä menolippu on varattu. Ja suuntana on pohjoinen.

Haagiin en silti ikinä mene – niin kuin ei pohjoinen ystävänikään.

– B. A.

ONNI SEPPÄNEN

SANATAIDERYHMÄ VARJO

Kun presidentti sai tietää mitä Berliinissä tapahtuu

Yhdysvaltain 36. presidentti Lyndon B. Johnson huudahti Neuvostoliiton johtajalle Leonid Brežneville kauhistuneena tämän vihdoon vastattua puheluun: "Mitä te teette? Miksi? Tuohan on täyttä hulluutta!" "Ehei, ei se hulluutta ole. He hulluja ovat, jotka murtavat muuria, herra Johnson", Brežnev vastasi rauhallisesti, kuin ei tiedostaisi kuinka vakavaksi tilanne oli kärjistynyt. Toki hän sen tajusi, tiedosti sen samalla, kun oli antanut käskyn tappa muuria tuhoavat länsiberliiniläiset. "Olisitte voineet ratkaista tilanteen eri tavalla!" Johnson huudahti raivoissaan. "En keksinyt muita vaihtoehtoja", sanoi Brežnev yrittäen pysyä edelleen rauhallisena. Presidentti huudahti: "Kaikella kunnioituksella herra Brežnev, kumotkaa käsky!" "Valitan, herra Johnson. Se ei käy päinsä. Minun on nyt mentävä. Lounas kutsuu. Näkemiin ja hyvää päivänjatkoa", Brežnev sanoi. "Käskynne on tulkittu sodanjulistukseksi! Ymmärrätekö?" Johnson huudahti jo täysin malttinsa menettäneenä. Brežnev ei vastannut vaan laski lankapuhelimen. "Saatana!" Johnson kivahti ja löi nyrkin raivostuneena pöytään.

ONNI JOKELA

SANATAIDERYHMÄ VÄKI

Ärsyttää

Aamulla ärsyttää, kun pitää herätä niin aikaisin.

Aina on kiire. En ole aamuihminen!

Pitää herätä kuuskolkytviis, väsyneet silmät ja huimaava olo.

Ärsyttää, kun pitää herätä. Päivä alkaa matematiikalla.

Koulussa ei ärsytä mikään.

Ärsyttää:

enkun ope, pitkät tunnit, rasittava äidinkielen ope ja kun se ruotsin ope aina, että

"gudaagudaa".

Pitää istua.

Maailmassa ärsyttää epätasa-arvo, ilmastonmuutos, miljonäärien yksityiskoneet, huonot johtajat ja niiden päätökset.

Sodat.

Trump.

Ja Robert F. Kennedy juniorin ääni.

**EVELIINA BROCKMAN, ALISA HERRANEN,
HILMA KAISTO, MIISA MOILANEN,
NEEA RAAPPANA, ONNI SEPPÄNEN, SENJA SUORSA**

SANATAIDERYHMÄ VARJO

KAKSI NUKKUVAA SOTILASTA

Kevyt, varovainen askel; kuin olisi miinakentällä. Kasper hiipi varovasti yksin metsässä kohti vihollisleiriä. Hän puristi kivääriä tiukasti kahdella tärisevällä kädellään.

Oli kesäkuun 12. 1942, ja aamu oli leuto. Ainoat kuuluvat äänet olivat lintujen laulu ja varvikon rahina jalkojen alla.

Kasper, 22-vuotias sotilas, katsoi tarkkaavaisesti ympärilleen. Alue näytti tyhjältä, ja vihollisleiri oli yli kilometrin päässä. Kasper kulki varovasti hiipien eteenpäin ja oli valmiina kuolemaan milloin tahansa. Hänen hengityksensä oli tasaista ja rauhallista huolimatta valtavasta pelon ja kuoleman taakasta. Yllättäen kuului laukausten sarja ja Kasper heittäytyi vaistomaisesti puuta vasten suojatakseen itseään. Yksikään luoti ei ollut osunut häneen, mutta viereinen puu pöllähti luodin osumasta ja kaarnan palasia lensi ympäriinsä. Kasper työnsi pelon mielensä perukoille ja kurkisti nopeasti laukausten suuntaan. Puiden lomasta juoksi vihollissotilas ase koholla. Kasper ponnahti pystyyn huutaen: "Yritäpä ampua minut! Siitä ei tule mitään, senkin ryssän paskiainen!" Kasper kohotti aseensa ja veti liipaisimesta ampuakseen kohti vihollista, mutta vihollinen heittäytyi maahan, joten luoti viuhahti ohi. Sotilas nousi polvilleen ja ampui takaisin – luoteja ei lentänyt; ase oli jumissa. Mies kiroili venäjäksi ja ryntäsi Kasperia kohti. Silloin Kasper heilautti kivääriään vihollista päin, mutta se jäi vain yritykseksi, koska vihollissotilas sai konepistoolinsa väliin. Tästä alkoi taistelu, jonka ratkaisisi voima.

Hetken miekkailtuaan Kasper sai iskettyä vastustajaa sormille. Seurauksena oli, että sotilas pudotti aseensa. Kasper pukkasi miehen taaksepäin iskien häntä mahaan kiväärin perällä. Vihollissotilas kaatui sammalmatolle ja löi päänsä kiveen, tajuaan kuitenkin menettämättä. Kasper latasi kiireesti kiväärinsä ja tähtäsi mieheen ampuakseen. "Ei! Ei tapa!" venäläinen huusi anelevasti huonolla suomella ja nosti kätensä antautumisen merkiksi. Kasper epäröi. "Mitä minä teen?" hän voihkaisi mielessään. Lopulta hän teki päätöksensä. "Älä tee mitään äkillistä tai ammun!" Kasper karjaisi. Hän tutki miehen taskut. Hän löysi ensimmäisestä taskusta valokuvan, jossa oli kyseinen neuvostosotilas

perheineen. Siinä oli miehen lisäksi vaimo, kaksi tyttöä ja neljä poikaa – vanhin lapsista oli poika, joka nyt oli todennäköisesti 11–13-vuotias. Kuva oli otettu kesällä vuonna 1939, ilmeisesti kodin takapihalla. "Miun perhe", venäläinen sopersi. Kasper antoi kuvan takaisin mitään vastaamatta ja tutki miehen toisen taskun. Hänen kätensä vetivät ulos kranaatin. Kasper kiinnitti sen taisteluvyöhönsä. "Ylös!" hän komensi. Mies nousi. Kasper lateli lisää käskyjä: "Tuonne!" Hän viittoi aseellaan suuntaan, josta oli tullut. Mies käveli hänen ohitseensa ja Kasper seurasi. Hän piti kiväärinsä ladattuna. Kasper näki, että mies näytti pelokkaalta. Empatia kuohui hänen sisäänsä niin suurena ettei hän voinut vastustaa ajatusta rauhoitella vankia. Kasper sanoi: "Älä pelkää. Ei sua ammuta."

Muutaman minuutin kuluttua rauhallinen tilanne kuitenkin muuttui. Sotilas sai ilmeisesti päähänsä ajatuksen, että hänet ammuttaisiin kaikesta huolimatta. Niinpä mies kääntyi ja löi Kasperia suulle. Kasper ei ehtinyt reagoida äkilliseen muutokseen ennen kuin oli liian myöhäistä. Hän pysyi kuitenkin pystyssä. Mies potkaisi Kasperia mahaan. Kasperin ote kivääristä irtosi. Mies sekä ase kaatuivat maahan. Vihollinen tarttui maassa lojuvaan kivääriin ja nosti sen ylös. Koska Kasper oli ladannut kiväärin valmiiksi, mieheltä ei menisi aikaa ampumiseen. Kasper kohotti jalkansa ja kiersi ne kiväärin ympärille salamannopealla liikkeellä ja veti voimakkaasti. Neuvostosotilas kaatui eteenpäin. Kasper kuuli kuorsausta. Kasper ajatteli: "Sattuipa sopivasti." Sotilas nosti kiväärin sammaleelta. Kasper arveli, että hänellä oli noin puoli tuntia aikaa ennen neuvostosotilaan heräämistä. Kasper nosti vihollisen maasta ja alkoi kantamaan tätä leiriä kohti.

Puolivälissä Kasper alkoi haukottelemaan. "Ei perkele! Et nukahda nyt!" Kasper huusi. Hänen jalkansa antoivat periksi. Kaksi sotilasta kaatuivat maahan päällekkäin. Kasper tunsu valuvansa unimaailmaan. Nyt ainoat metsässä kuuluvat äänet olivat hiljainen tuuli, lintujen laulu ja kahden sotilaan sikeä kuorsaaminen. Vain aika näyttäisi kumpi heräisi ensin.

ONNI JOKELA

SANATAIDERYHMÄ VÄKI

Hiljainen
aurinko

Joku päivä mä varmaan unohdan

minkä väriset silmät sulla on

Pyöräilen yöllä Valkiaisjärvelle

uimaan

ja katsomaan tähtiä

etin taivaalta sun silmien tuikkeen

Haluankohan mä edes muistaa kaikkea?

Ootkohan säkin joskus vain muisto?

Se miltä yötaivas näyttää

Mä en haluu ikinä unohtaa sitä

Haluan itkeä aina

kun haistan sateen tuoksun

Haluan matkustaa Amsterdamiin

oottaa että sade lakkaa

kävellä kanaalin vartta

Ja maistaa tähtiä

jotka on pulloitettu vaan mua

tai ehkä meitä

(tai ehkä sua)

varten

Mä en halua enää koskaan valehdella

Eihän silmät oikeesti oo tähtiä

aina välillä ne vaan näyttää siltä

Pyöräilin kotiin

hymyilin koko matkan

Tähdet heijastui joen pinnasta

En varmaan vaan uskaltanut kertoa totuutta

Onkohan pelkuri ja petturi sama asia?

En oo ehkä onnistunu säilyttämään yhtäkään salaisuutta

mut mä en halua enää koskaan valehdella

Haluan itkeä aina kun haistan sateen tuoksun

Maistaa tähdet

joita ei oikeesti oo pulloitettu mua varten

eikä meitä

eikä sua

Ehkä elämä on pelkkiä vahinkoja vahingon perään

Unohduksia

Salaisuuksia

Valheita

Unohduksia

Voisiko kaikki valinnat olla vaan oikeita?

Kylmien väreiden sijaan nää oli haaleita

Mä unohdin niin paljon

Muistot ei voi koskaan loppua kesken

Sitä mä kai kuitenkin toivoin

LOTTA LEHTIÖ

SANATAIDERYHMÄ VÄKI

Sinä inhoat minua

Tänään, eilen ja huomenna

Inhoat, inhoat, inhoat

“You’ll always be a dumb blonde”

Minä välttelen sinua

Jokaisena päivänä juoksen pois ja katoan

Elämä suistuu raiteiltaan

Now you see me, now you don’t

ALISA HERRANEN

SANATAIDERYHMÄ VARJO

Ja jos meidät erotetaan,
laske mut hellästi hautaan,
anna mulle vielä viimeiset hitaat.

NEEA RAAPPANA
SANATAIDERYHMÄ VARJO

Hän on kilometrien syvyydessä, tuon pirullisen hangen alla.

Olisi vain pitänyt mennä hänen mukaansa, kun aika koitti. Sydämemme jäätyisivät yhtä aikaa ja kauniit kasvomme musertuisivat päivä päivältä – pala palalta. Mutta tässä minä olen. Hän ei. Se riistää minua enemmän kuin kuolema itse.

Kunnes mitään riistettävää ei enää ole. Ei mitään mihin tarttua tai mistä pitää kiinni.

On vain kylmän kolkko sydän, jonka kylmyys ei johdu hangesta.

HALLA TOIVONIEMI
SANATAIDERYHMÄ VÄKI

Anna mulle vähän tilaa
ei nukuta samassa sängyssä enää
tilaa kesälle sumulle päällekkäisille värikalvoille
tilaa kaivaa kirjeet kaapista
meille hautakuoppa.
Sillä välin kun sä poimit niitä kukkia
mä synnyin uudestaan käärmeenä
sä teurastit mut talikolla vaik silloin olin arvokkammillani
siihenkö se kesä jäi?
Voikukan haituvat jäävät kiinni sun hiuksiin
eikä kukaan napsi niitä pois
eikä kukaan pidä sua kädestä kun hyppäät laiturilta
eikä kukaan nojaa sun hartiaan juhannuskokolla
eikä kukaan unohda
mitä sulle kävi mä en tiedä
millon lähdit pois mä en tiedä

kuka oot enää ootko kukaan ilman mua mä en tiedä
mut oli lupauksia rikottavana & valheita kerrottavana
& kukkia kuihdutettavana &
hiekkalinnat murtuvat
kuivassa heinässä hiljainen aurinko
palavan puun tuoksu,
kamala kamala toivo
joka muistuttaa aina siitä
kesästä.

Jos kävelee Ruusumäen hautausmaalla ja tutkii hautakiviä, saattaa tarkkaavainen huomata erään kukattoman haudan. Tämä on merkillistä, sillä muilla haudoilla on kauniit kukat ja loistavat kynttilät. Oli kuin vainajalla ei olisi omaisia kaipaamassa. Lähestyttäessä tätä yksinäistä hautaa huomaa kiveen kaiverretun tekstin: "Toni Vainio 15.3.1988-18.4.2003". Moneen ohikulkijaan syntyy tällöin entistä syvempi suru Tonin puolesta. Kuka nyt jättäisi lapsensa haudan paljaaksi ja sotkuiseksi? Miten tällaiseen tilanteeseen on päädytty?

ONNI JOKELA

SANATAIDERYHMÄ VÄKI

*Laskevan auringon
helmoilla*

Oloni on helpottavan syyllinen. Se tuntuu täyttäneen elämäni äärimmilleen kuin maailmassa olisi hetken aikaa vain yhtä väriä. Ajatus tuntuu kesähelteiltä ja rakkaisilta jaloilta, liimapinnalta ruumiin paikantamattomissa kohdissa kuin jokin repeilisi, ettei menisi rikki. Vähän kuin vedenpinta kiipeilisi rytmin ulkopuolella, ihan kuin olisi jotain pysyvää.

Hän kysyy, olinko tuntenut sellaista syyllisyyttä aiemmin, kaikkeen tarttuvaa, muodotonta, sellaista mikä tekee häviämisen käsitteen naurunalaiseksi. Hänen katseensa on vilkas kuin rautatieasema – tuo paikkakuntien pintaraapaisu, kun hän katsoo minua ja odottaa kun etsin sanoja. Yritän miettiä, miten yleiset asiat taipuvat minun elämässäni, vähän kuin lukisin lehdestä millaista elämää ja aikakautta me nyt elämme, absurdius saisi nenäni kutiamaan naurusta.

Vastaan hänelle. Pitkään ja laverrellen kuin yrittäisin etsiä jauhoja kaapista, vaikka tietäisin, ettei niitä olisi siellä. Aloitan lauseet ylihilitysti, mutta niiden loput purskahtavat minusta ulos kuin räkäinen aivastus. Oloni on valpas, hänen kysymyksensä tuntuu elävän sisälläni, polttavan kuin vodka ja painelevan kehoni lukkoja kuin hyvä hieronta. Häivähdys piilotetun ilon poikittaista ketjua.

Tunnen, kuinka olen päässyt selityksessäni hyvään vauhtiin. Samaan aikaan ajattelen maailmamme olevan yksi, Suuri Selittämisteos, tapa luoda itsemme ja toisemme maailmaan. Jokaisella aikakaudella on oma selittämistyylinensä, ja aina löytyy joku, joka keksii, että hei, voitaisiinko vain olla ja sitten kai hetki vain ollaan, mutta sitten taas levottomuus muuttuu ihmisissä maanjäristykseksi ja sama toistuu taas, ja selityksiä on taas keksittävä ja hukattujen määritelmien tilalle on keksittävä uusia.

Kai jotenkin innostuin, kun minulta kysyttiin jotain tällaista, jotain niin henkilökohtaisen kutkuttavaa. Yleensä se olen minä, joka yrittää saada muiden mielet synkronoitumaan, luonnostelevaan jonkinlaista yhteisymmärrystä. Mutta hetken kuunneltuaan hän

on poissa. Syyllisyys etsii uutta muotoa sisälläni, hetki tuntu pohjaan palaneelta unelta. Googlaan itselleni uuden tunnetilan ja päätän, etten luovuta sitä osaksi Suurta Selittämisteosta.

SIIRI MOILANEN

SANATAIDERYHMÄ VÄKI

Vanhatkin äänet kuulostavat tähän aikaan odottamattomilta. Niin kuin ääniaallot jotenkin interferoisivat väärin päin, askeleet narahtelevat eri suuntaan kuin oven alta erottuva varjo.

Runoilusta on kulunut jo hetki, on siis hankalaa aloittaa, mutta sun tähden mä yritän. Kun en saa unta ja salama välähtää ja valo täyttää huoneen lasioven ja kattoikkunan kautta, ajattelen kaikkia niitä, joita ei koskaan muulloin saa muistaa. Muodottomia lintuja yötaivaalla, luulen kuvitelleeni ne ja pelkään niitä silti. Joulua, siis sitä yhtä vain. Ja sitä yhtä suudelmaa.

Haluan rakastaa—-- mandariineja, kotia ja voimaa, mutta tuskin tunnen niitä tarpeeksi tunnistaakseni ne kasvoilta. Sua. Kuvittelen, että se on mahdollista. Kello on yhdeksän, on lokakuu, hengitän ja se on vaikeampaa kuin koskaan, mutta valo on hellää, se suutelee mun kaulaa. Ja hengitän, ja toinenkin salama välähtää, ja hengitän, ja toivo on tulista, uskallanko maistaa? Ja toivo on niin suolaista, Itämerikin kadehtii, pidätän kyyneleet sen puolesta, vastoinkäymiset ei huuhto pois meidän jalanjalkia. Olen kävellyt tänne kaukaa ja käynyt peiton alle hiljaa, ja jos en nuku, voin levätä, rauhassa.

ANNI JÄRVINEN

SANATAIDERYHMÄ VÄKI

jos mulla olisi kymmenen päivää elämää jäljellä,
ensimmäisenä niistä mä en lähtisi kotoa
itkisin melkein kaikki mun loppuelämän kyyneleet, en vaihtaisi päivävaatteita päälle
lukisin loppuun niin monta kirjaa kuin voisin ja söisin kaiken jäätelön meidän pakkasesta
toisena päivänä mä menisin vielä kouluun
illalla en enää tekisi läksyjä
mutta mä nauraisin ruokatunnilla niin pitkään, että ruoka jäähtyisi lautaselle
ja iltapäiväneljältä viivyttelisin aulassa takki jo puettuna, ehkä mä en haluaisi lähteä kotiin
ihan vielä
kolmantena päivänä mä pakottaisin vanhemmat ajamaan mökille
me paistettaisiin lettuja grillissä, laitettaisiin savusauna päälle
uitaisiin järvestä vaikka sataisi ja vesi olisi jo kylmää, ja mä antaisin mun pikkuveljen
voittaa mut unossa
neljäntenä päivänä täyttäisin kuusitoista uudestaan
kutsuisin kaikki mun kaverit meille ja me syötäisiin porkkanakakkua
laittaisın päälle mun lempimekon ja makaisin illalla pitkään hereillä itsekseni hymyillen
viidentenä päivänä kutsuisin itseni mun parhaan kaverin luo
me keitetäisiin kahvia ja naurettaisiin niin paljon, että vatsaan sattuu enkä saisi enää
happea
ehkä me muisteltaisiin menneitä
mutta ei enää unelmoitaisi tulevasta, toisin kuin meillä oli tapana
kuudennen päivän viettäisin mun perheen kanssa
me leivottaisiin suklaapiirakkaa mun mummun reseptillä ja syötäisiin sitä niin paljon, että
alkaisi oksettaa
laitettaisiin takka päälle, käytettäisiin koira ulkona
ja katsottaisiin komediasarjoja niin kauan, että nauraminen sattuisi poskiin
seitsemännen päivän mä viettäisin yksin
valvoisin aamunkoittoon ja söisin suklaamuroja keskiyöllä
kuuntelisin kaikki mun lempikappaleet vielä kerran

kirjoittaisin keskinkertaisia runoja koko päivän ja menisin illalla keinumaan mun vanhan alakoulun pihalle
kahdeksantena päivänä pyytäisin anteeksi kaikilta
sopisin riidat, myöntäisin virheet
saisin kaiken anteeksi, mikään ei jäisi kaduttamaan
yhdeksäntenä päivänä lähtisin mummolaan
ehkä mummo tekisi mulle tortilloja,
isomummu sujauttaisi salaa karkkipussin takintaskuun
kummitäti tarjoaisi toisen kupin kahvia ja sanoisi, miten paljon mä näytänkään mun äidiltä
kymmenennentenä päivänä kutsuisin mun kaverit, vanhat ja uudet, meille yökylään
tehtäisiin siskonpeti mun huoneesta olohuoneeseen asti
itkettäisiin kunnes naurattaa ja naurettaisiin kunnes itkettä
tehtäisiin lämpimiä juustoleipiä iltapalaksi ja syötäisiin ihan liikaa herkkuja
ja mä jättäisin mun hyvästit, halattaisiin kaikki toisiamme eikä kukaan haluaisi päästää irti
ne olisi mun elämän onnellisimmat kymmenen päivää,
toivottavasti en ikinä näe niitä

JAY LEPPÄNEN

SANATAIDERYHMÄ VÄKI

isänpäivänä

mun isä puhuu päivällispöydässä kuolemasta
sen isä kuoli kun mä olin ehkä viisivuotias,
mutta mä en ollut hautajaisissa
en ikinä nähnyt sitä,
kun mun isä kasvoi ilman turvallista isähahmoa
se ei puhu siitä paljoa
äiti puhuu omasta isästään toisinaan,
ehkä mökkisaunassa tai silloin, kun istun sohvalle sen viereen illalla
se kuoli kun äiti oli neljätoista
neljätoista, niin kuin mun pikkuveli nyt
isä rakensi meille puumajan mökille kun oltiin vähän pienempiä
se opetti mut ajamaan autoa, toi mulle kaupasta ananaslimonadia ja veti matkalaukkuja
lentokentällä
ne rikkoi sukupolvien kierteen, se ja äiti
välillä mä nään niiden silmistä, että se oli vaikeaa
ne ei koskaan sano sitä meille suoraan
mut jossain siinä uunilohen ja perunamuusin yllä mä näen, kun äiti itkee
isä vaikenee
talo hiljenee
koira kiertää jaloissa laiskasti, mä lupaan siivota keittiön
ja hetken aikaa mun vanhemmat tuntuu niin kovin nuorilta ja haurailta
ne itkee isänpäivänä, kun ne luulee etten mä huomaa sitä
ja sitten mäkin itken

JAY LEPPÄNEN

SANATAIDERYHMÄ VÄKI

Pyöräilen laskevan auringon helmoilla lepäilevää siltaa ja ensi kertaa en ajattele hukkumista. Mä annan sille ajatukselle ihan kaiken, valtimot ja laskimot ja kaikki. En kestä katsoo sitä silmiin. Ja mä luulin voivani muuttua, mut tällä kertaa tällä sillalla mä olen melkein tyytyväinen näihin kasvoihin ja tähän selkäkipuun ja kaikkeen. Hetken aikaa mä annan sen ajatuksen viipyillä, mä unohdan työntää sen pois, kun aurinko jää selän taa. Ja siellä jossain se piilee, synapseissa ja sydämessä. Tieto siitä että joskus, ainakin joskus, mä olen teoriassa ollut kokonaan sun. Sormenpäät ja sukunimet ja kaikki. Sun loisteesi alla.

ANNI JÄRVINEN

SANATAIDERYHMÄ VÄKI

*Outoja
kerroksia*

Talo jossa kummitteli

Oletko pistänyt merkille, että Oulussa keskustassa sijaitsee talo, jossa tapahtuu varsin kummallisia asioita, kuten vaikka että 65. kerroksessa on havaittu ihminen kävelemässä vuosikymmeneltä 1915, vaikka talo rakennettiin vasta 1924. Hän on siis aikamatkustanut 72. kerroksen tuuletusluukkuja pitkin. Talo oli myös asukkaiden mukaan ollut 17.7.1952 vielä violetti, mutta yön aikana talo oli vaihtanut väriä keltaiseksi.

Mitä täällä tapahtuu?

Tässä talossa on jotain outoa. KAIKKIHAN SEN TIETÄVÄT!

Osoite on Torikatu 4. Kolmiotalo.

Siinä on outoja kerroksia:

89. Pullakahvikerros

42. Yleisurheilun ystävien kerros

85. Ilmainen karkkiherkkukauppakerros

23. Eläinten ystävien kerros

HELKKY HAMDARD

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

ELLI JURKKALA

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

Otin viime viikolla löytötavarapaikasta laturin. Sen jälkeen laturi on tehnyt outoja asioita. Esimerkiksi tunnin päästä siitä, kun otin laturin kotiin, avasin jääkaapin. Ja mitä näin? Arvaa. Juustoa? Väärin. Laturin. Laturi istui maitopurkin päällä ja söi cheddarjuustoa. Laitoin oven kiinni ja avasin uudestaan. Laturi ei hävinnyt minnekään. Se katsoa töllötti minua pyöreillä silmillään ja heilutti piuhaa.

– Öö...sanoin.

– Emme olekaan ennen tavanneet.

Laturi katsoi minua.

– Luulisin...änkytin.

– Älä ole ennakkoluuloinen, laturi tivasi.

– Äläkä näsäviisastele.

Kun vähän myöhemmin avasin jälleen jääkaapin oven, laturia ei enää ollut siellä. Ihmettelin vähän ja lähdin vessaan. En oikein ihmetellyt seuraavaa näkyä: laturi istui pöntöllä ja söi edelleen cheddarjuustoa.

– Älä häiritse ulostavia herrasmiehiä, se huomautti.

Olemme nyt ystäväystyneet laturin kanssa. Se lataa puhelimeni vain silloin, jos annan sen katsoa telkkaria. Sen lempisarja on ”laturit delaavat”. Laturini nimittäin vihaa toisia latureita. Se rakastaa Dubai-suklaata ja onkin käynyt ryöstämässä Gudzi Hunajailveksen varastot. Sen lempijuoma on Jaffa tai laturikalja. Laturi pelkää imuria ja... Androideja. Ai niin! Se pelkää myös Vanilja Pitkätaatelia, kaupungin juorumummoa, joka, laturin mielestä, heti levittäisi juorua siitä, että laturini varastaa Dubai-suklaata.

KIRA KOLOSOVA

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

Eräänä päivänä Heikki löysi ullakolta muinaisesineitä, ensinnäkin vanhan kellon, joka oli varmasti jostain 1600-luvulta. Hän oli raivannut hylättyjä esineitä koko ullakolta, kunnes löysi muinaiset tavarat.

Taskukellon lisäksi laatikossa oli kultarahoja ja timantteja, mutta samassa Heikki huomasi myös jotain, mikä sai hänet perääntymään: esineiden seassa oli vanha pommi. Silloin Heikki otti kellon ja yhden kultarahan ja juoksi Kolmiotolosta rantaan ja heitti muun laatikon sisältöineen veteen. Ja siellä ne ovat yhä tänäkin päivänä. Heikille jäi yksi kultaraha ja taskukello, mutta hän huomasi, että raha olikin vain muovia. Heikki tarkasteli kelloa. Se tikitti, vaikka mistään ei löytynyt mitään virtalähdettä. Heikki meni ullakolle kertomaan Eelille kellosta, pommista ja kaikesta muustakin. Kun Heikki vei kellon Eelille, hän jatkoi ullakon tarkastelua. Perimmäinen nurkka kannattaa tutkia tarkemmin!

Hän löysi toisenkin laatikon, joka oli täynnä videopelejä. Silloin Heikki katsoi tarkemmin ja tajusi pelin olevankin ikivanhoja keräilykortteja varmaan jostain 1700-luvulta.

AATOS RAUTIO

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

Kaksi kuukautta sitten Eeli ja Heikki olivat taas ullakolla, kun he huomasivat oudon laatikon, jossa oli kone, jossa oli nappi, jossa luki: paina tätä nappia, niin tuhoat Pluton. Eeli ja Heikki painoivat nappia ja sanoivat: "Eihän tämä toimi". Mutta kaukana avaruudessa Pluto räjähti atomeiksi ja tuhosi palasen Saturnuksen renkaasta.

Seuraavana päivänä Eeli ja Heikki miettivät, pitäisikö taas katsoa ullakolle. Siellä oli pieni Pluton palanen. Silloin Eeli ja Heikki miettivät, mitä he olivat tehneet. Toimiko se kone, jossa luki "Paina tätä nappia, niin tuhoat Pluton". Sitten Eeli ja Heikki muistivat, että sen vieressä oli ollut pieni teksti, jossa luki: "Jos tuhoat Pluton, tuhoat myös osan Saturnuksesta". Silloin Eeli ja Heikki tajusivat, etteivät he ikinä enää saisi kookospähkinöitä.

Loppu.

AATOS RAUTIO

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

Talossa on dinosaurus kellarissa, koska vuonna nakit ja muussi Skipidisammakon vaimo Sigmaskipidi six seven -sammakko vahingossa vei kellariin dinosauruksen lempiherkkuja, persiljalla täytettyjä kananmunia, ja dinosaurushan ei enää suostu tulemaan ulos kellarista!

HELKKY HAMDARD

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

Eräänä kauniina päivänä löysin Kolmiotalon kierrätyspisteeltä kirjan *Rikos ja rangaistus*. Otin sen kotiin mukaan luettavaksi. Aloitin kirjan luvun heti kun olin päässyt omaan huoneeseeni lämpimän viltin alle. Mutta tajusin heti kun aloitin luvun, tässä kirjassa olisi jotakin hassua. Näin niin sanottu kuudes aisti minulle kertoi. Kun olin kuudennessa luvussa, oli kirja jo niin jännittävä, etten uskaltanut lukea sitä näin illalla kymmeneltä enempää.

Tein tavalliset iltarutiinini. Sote-kasvovettä naamaan sekä seerumia että kiinteyttävää rasvaa samaan sarjaan kuuluen. Kun menin sitten lopulta nukkumaan, näin unta kaikista rangaistuksista, mitä oltiin 30-luvulla tehty. Kun heräsin tein aamutoimet ja eikun vaan sote-tuotteet naamaan. Nyt kokeilin myös huulia uudistavaa lip maskia. Pesin hampaat myös sote-hammastahanalla (uutuus nyt kaupoissa).

Kun olin saanut aamutoimet tehtyä, lähdin kouluun. Saatoin tehdä koulussa muutaman ei niin sallitun asian (kokeessa lunttaus). No sain rangaistuksen, joka oli kuusi tuntia nurkassa seisomista jalkapuut jaloissa. Samat rangaistukset kuin mitä kirjassa oli ollut. Ou nou, en saa tehdä enää mitään, mistä saa rangaistuksen, koska seuraava rangaistus kirjassa olisi puihin hirttäminen. Apua Sote. Pelastakaa minut herra Sote.

HELKKY HAMDARD

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

2025 14.10. eaa

Olipa kerran eräs poika nimeltä Sote. Sote asui talossa nimeltä Zurmiotalo. Eräänä päivänä Sote löysi Zurmiotalon pihalta oudon kapistuksen. Kun hän skannasi sen elektomankeettikuksan alla, silloin hän huomasi, että se oli peräisin vuodelta 2025 samalta päivältä. Sote oli ihmeissään, koska kaikkihan sen tiesivät, että silloin ei ollut edes ihmisiä. Sote vei kapistuksen Zurmiotalon kellarissa olevalle löytötavarapöydälle.

VÄINÖ LINDHOLM

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

*Ikkunasta
sisään*

Kolmiotalon salat

Olipa kerran kolme kaverusta. Eräänä päivänä he saivat kirjeen. Kukin samanlaisen. Aamiaisella Sara avasi kirjeen ja hämmästyi, kun kirjeessä ei ollut nimeä. Samoin kävi Varpulle ja Tiukulle.

Sara lähetti saman tien viestin Varpulle ja Tiukulle. Molemmat vastasivat saaneensa samanlaisen.

Nähdäänkö Prisman puistossa

~ Sara

Joo. Jutellaan sitten enemmän.

~ Tiuku

Joo todellakin

~ Varpu

Kun kaverukset pääsivät puistoon, he alkoivat heti pulista yhteen ääneen.

- Miksi siinä ei lue lähettäjää?! Varpu miettii.

- Niinpä!! Ja mikä paikka on Torikatu 4? Sara sanoi.

- Olen lukenut, että siellä sijaitsee Kolmiotalo, Tiuku vastasi.

- Mistä kirjasta? Varpu kysyi.

- En muista. Odota... Löysin! Tiuku huudahti.

- No? Sara tivasi.

- M-mitä?! Tiuku huudahti järkyttyneenä.

- Mitä nyt?! Varpu säikähti.

- Tä-tä. Tämä on TYHJÄ!!! Tiuku huusi katsoen kirjaa järkyttyneenä.

- Tämä on väärennös!!

TIUKU SEVANDER

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

Aida ja Kolmiotalo

Olipa kerran Aida. Aida oli koira. Eräänä päivänä Aidan kotiin ilmestyi portaali. Portaalista näkyi houkuttelevasti luita, joten Aida päätti astua siitä sisään. Portaalin toisella puolella olikin vain tavallinen huone. Huone oli katosta maalattu poutataivaaksi. Ikkunasta näkyi pitkälle kaupunkiin. Aida tajusi olevansa Kolmiotalossa. Kun Aida alkoi haukkua, hänen takaansa kuului örähdys. Kun Aida kääntyi, hänen takanaan oli hirviö. Se oli Sotemuotoilu. Aida hyökkäsi sen kimppuun hurjasti haukkuen.
Loppu.

VÄINÖ LINDHOLM

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

B20-asunnosta pääsee kallioille, siksi koska vuonna 1834 Kolmiotaloon ja kaikkialle Suomeen tuli tulva. Se oli niin iso, että asunnossa uiskenteli maitovalaita, delfiinejä, pallokaloja, meritähtiä ja valaita, jotka tuhosivat rakennuksia. Mutta tulvan mukana oli pallokala, joka osasi taikoa. Koska pallokala halusi kotiin, se päätti luoda oven, joka johti Atlantin valtameren ainoalle kalliolle. Kun ovi avautui, kaikki vesi ja meren eläimet valuivat valtamereseen.

ELLA RAAPPANA

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

Hortensia Morsiusmäki asuu kellarissa, koska ei pidä naapureistaan. Hän myös vihaa nykyajan teknologiaa, joten majoittui kellariin, jossa ei ole sähköjä. Talossa on hänen posliinikahvipannukokoelmansa, jossa on tällä hetkellä 6938 kahvipannua. Kohta 6939, koska hän lähti ostamaan pinkkiä kahvipannua, ja sen takia pääsin hänen taloonsa kertomaan hänen talostaan.

Hortensian olohuoneessa on kaunis, kimaltava flyygeli, jolla hän soittaa esimerkiksi Titanic-elokuvan tunnussäveltä, kun muut eivät kuule. Sänky on tiiviisti pedattu ja missään ei ollut pölyä. Hortensia on todella järjestelmällinen ihminen. Keittiön pöydällä on pullapelti, joka on vielä kuuma. Pullien tuoksu on aiiivan ihana.

Yhtäkkiä puuoven toiselta puolelta kuului kenkien kopistelua ja lumen pyyhkimistä talon päältä. Voi ei! Hortensia on palannut posliinikahvipannuostoksiltaan.

Piilouduin sängyn alle ja otin pullan mukaan. Joutuisin ehkä olemaan piilossani kauan. Hortensia tuli, keitti kahvit jollain polkemisvoimalla toimivalla koneella, sillä talossa ei ollut sähköjä. Hortensia otti yhden pullan ja huomasi, että yksi pulla puuttui. Hän alkoi etsiä varkaita. Kun hän meni vessaan, karkasin. Se oli lähellä! Hyvä, että karkasin, hänellä on pesäpallomaila!

ENNI HENTILÄ

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

Rusina Ruusurupsu

Ikä: Hän on niin vanha, että ei enää pidä numeroa.

Kerros ja rappu: 5. kerros, Z-rappu

Asuinvuodet: On asunut Kolmiotolossa aina ja asuu edelleen.

Rusina Ruusurupsun tunnistaa vaaleanpunaisesta rollaattorista ja pienestä pingviinistä, joka kulkee hänen mukana. Rusinalla on toisessa jalassa korkokenkä ja toisessa puputohveli. Hän käyttää myös villapaitaa, jossa on hänen nimikirjaimet. Rusina Ruusurupsusta selviää myöhemmin hänen ikänsä. Rusina Ruusurupsun merkillinen tieto on se, että hän kantaa mukanaan käsilaukkua, jossa lukee "Sote Boss".

ELINA RIMPILÄINEN

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

Tähti Kuninkaankiven koti

Kun tulet sisään, astut keittiöön. Ympärillä on paljon ovia. Jokaisesta pääsee makuuhuoneeseen, paitsi yhdestä, josta pääsee vessaan. Joka paikassa on siistiä, jos ei ota huomioon 173 kirjaa (laskin ne, kun kävin kylässä).

Katon rajasta kuuluu lintujen laulua. Jos katsot läheltä, saatat nähdä niiden pesän.

Ilmassa tuoksuu lämmin kaakao. Pöydänkulmat maistuvat puisevilta, mutta se ei ole ihme, sillä ne ovat puuta. Jokaisessa nurkassa on kasveja. Kaukaa voit tunnistaa kodin ikkunalaudoista, ne ovat täynnä kasveja.

LYDIA MATTILA

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

Aikakoneluukkuja on seinissä, koska SoTemuotoilu on halunnut päästä eri aikakausiin tekemään tuhoa. Nämä SoTemuotoilu on tehnyt mennessä:

- Varasti Mona Lisan ja laittoi tilalle vääreännöksen, jota ei huomattu. Se on siellä yhä...
- SoTemuotoilu teki jääkauden yksinkertaisesti ostamalla siis varastamalla jääexpress3000 ja puhalsi sitä dinokauteen niin kauan, että tuli jääkausi, jonka seurauksena dinot kuoli.
- SoTemuotoilu asetteli tulivuoria tosi söpösti eli mahdollisimman paljon joka paikkaan ennen kuin SoTemuotoilun voimat kärsivät yhden tulivuoren purkautuessa. Sen jälkeen SoTemuotoilun piti vuosi käydä fysioterapiassa ja sen piti syödä se vuosi myös kurkkumajoneesilumipalloja chilikastikkeella.

MAIJA VUONTISJÄRVI

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

Kerran aamuyöllä musta hahmo ilmestyi hiiviskellen Pirjo-Liisan asunnon ovelle. Se päästi valtavan röyhtäisyn ja rupesi etsimään jääkaapin kokoisesta avainnipeusta oikeaa avainta. Kun se pääsi vihdoinkin asuntoon, se katsoi ympärilleen ja pomppasi niin, että lamput putoilivat katolta. Hänen edessään seisoivat itse Pirjo-Liisa, alushousuissa ja paistinpannu käsissä.

Musta hahmo kiljaisi, nappasi pöydältä kirkkaanpinkin mukin, jossa luki I LOVE SOTE, ja lähti lipettiin. Pirjo-Liisa sanoi: "Nyt!" Ja siinä samassa violetti anka hyppäsi savuaukosta ja lähti jahtaamaan mustaa hahmoa. Se kiljui kuin kalapuikko pesukoneessa ja näyttikin aivan siltä, ja sen perässä juoksi violetti anka.

Kun hahmo pääsi ulos tielle, anka putosi auki olevaan viemäriin, mutta hahmo ei pysähtynyt, sillä hänen takaa kuului yhtäkkiä moottoripyörän töräytys, ja kun hahmo (jonka nimi oli Perts) kääntyi katsomaan taakse, hän näki Pirjo-Liisan, joka istui moottoripyörällä, paistinpannu kädessä ja kaikkien yöllä ulkoilevien ihmisten kauhuksi, vieläkin alushousuissa. Se karjui kuin villisika ja Pertsan päältä ajaen nappasi mukinsa ja kostoksi vielä teki tarpeensa Pertsan päälle.

Sitten hän (vieläkin pikkareissa) kiipesi mopon kanssa Kolmiotalon ikkunasta sisään. Aivan pian violetti anka laahusti perässä.

KIRA KOLOSOVA

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

SoTemuotoilun salaisuus paljastuu

- Hei vain! Mä oon Juri-Pekka Harmitalo väliviivalla. Tämän ohjelman nimi on Salaisuudet kehiin. Ilman sitä väliviivaa. Tänään haastattelussa kuka muukaan kuin SoTemuotoilu. Maailmankuulu pahuuden levittäjä ja yllättävän hyvä myös guiron soittamisessa.

- Nyt SoTemuotoilu, kerro joku salaisuus! Juri-Pekka huudahti.

- Ja kaikille vielä selvyuden vuoksi: SoTemuotoilu on ilman sitä helskutin väliviivaa.

- En kerro! SoTemuotoilu vastasi.

- Kerro nyt, Juri-Pekka maanitteli.

- En.

- Kerro.

- En.

- Kerro.

- No okei, mut vain siks kosk mä en jaks jankkaa.

- Nonni vihdoin tostakin saa jotain muuta irtti kuin "en". No alas laverrella ku mun pittää ehtiä vielä jumppaan, että musta ei tuu sellane käppyrä. Alas kertoo, Juri-Pekka tarinoi.

- No täs tulee! SoTemuotoilu vastasi möreällä äänellä.

- Ala kertoo! Se mun jumppa, Juri-Pekka muistutti.

- Noniin mä en tykkää tai pidä yhtään... SoTemuotoilu aloitti, kunnes.

- Mistä! Juri-Pekka möläytti keskeyttäen SoTemuotoilun.

- Sori.

- Suolakurkuista, SoTemuotoilu vastasi ärtyneenä, koska se Juri-Pekka Harmitalo oli todella tylysti keskeyttänyt hänet eikä hän ollut saanut tehtyä lopusta dramaattista ja SoTemuotoilulle dramaattisuus oli todella tärkeää.

MAIJA VUONTISJÄRVI

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

*Salaisuus
paljastuu kohta*

Salaisuus paljastuu kohta, mutta ei vielä vaan nyt.
Hotellissa kävi kesälomalla, vuonna 2037 huono juttu.
Koko kesä meni pilalle!

ELLI JURKKALA

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

Labubut valtaavat maailman. Tällä kertaa kirjaimellisesti. Ne eivät enää jaksaa ihmisiä vaan aikovat kaapata vallan ja tuhota meidät. Kun labubut loppuivat olemasta trendi ja "six-seven" varasti niiden paikan, se oli viimeinen pisara.

Tämä on lokikirjani viimeinen merkintä. Ne pääsivät sisään...

ALISA HERRANEN

SANATAIDERYHMÄ VARJO

10. lokakuuta vuonna 2142 tulee Harro Pottri niminen poika, josta muut ihmiset puhuu paljon. Hän ei ymmärrä miksi hän on niin ihmeellinen, kun hänellä on salamasydän.

ELLI JURKKALA

10-12-VUOTIAIDEN SANATAIDERYHMÄ

ELÄINTEN RAVINTOLOISSA

Eläinten ravintolalla
on asiat oudolla
tolalla.

Kokki on lammas,
joka surffaa ilmalaudalla.

Keittiössä söpö koira nuuskii ruuat
ja varmistaa, että ne on hyviä.

Keittiössä myös simpanssi syö banaania,
vaikka sen pitäisi tehdä hedelmäsalaattia.

Tarjoilija on hullu hiiri, joka heittää kaikki ruuat ja
tekee tarjottimen kanssa voltteja.

On asiakkaana hölmö possu,
joka vaatii raakaa nokkosta,
heti maasta poimittua.
- Oink, oink, onpa paha!

On myös linnanneito kissa,
joka tahtoo kookosmaitoa kulhossa.
- Maku on kuin mädäntynyt
sieni puupöydällä.

On myös Samppa-koira, palomies.
- Olen tosi kömpelö,
vaikka olen palomies!

**HELKA HIRVIKANGAS,
IISA-MAIJA KARJALAINEN,
HILDA KUBIN, VIVI SALIN,
ALETTA TAIVALAHO**

8-10-VUOTIAIDEN SANATAIDEKERHO

MENU

Alkuruoka:
valkosalaatti
raitasipuli

Pääruoka:
Lappi-tortilla
sadepihvi

Jälkiruoka:
kärpässienijäätelö
hurrigaanijäädyke
ärsyttävä koulupirtelö

ALETTA TAIVALAHO

8-10-VUOTIAIDEN SANATAIDEKERHO

MENU

Alkuruoka
Kyssäherne, jättikaali
ja kurpitsatuoksu

Pääruoka:
Tammikuulaatikko ja
puistopaistos

Jälkiruoka:
Mäntyjäätelö ja
Hoplop-mousse

IISA-MAIJA KARJALAINEN

8-10-VUOTIAIDEN SANATAIDEKERHO

Hei!

Olen Mauri Murtautuja. Ei ole kiva, kun naurat minulle. Harmi, kun en päässyt sinne Rosvo-Opistoon. Siskoni ja veljenikin pilkkasi minua. Tahtoisin rahan väärentämisen ja tiirikoinnin kursseille harjoittelemaan. Voisinko tulla näpistyskurssille myös?

Ystävällisesti toivottaen

Mauri Murtautuja

**HELMI LESKELÄ, PEETU LUOTO,
SYLVIA MESKUS, MILA MÄKITALO,
VIOLA PIKISAARI, FREYA RUMAN, FIIA VUOTIKKA**

6-7-VUOTIAIDEN SANATAIDEKERHO

ÄMMINKÄISTEN ALENNUSMYYNTI

Ämminkäisten alennusmyynnissä on tarjolla:

kannettava radio diskoliskolle,

roskakäpy roskapönttöämminkäiselle,

glitterpinkki leluämminkäinen nuolinkaiselle,

terävä seinäruuvi muurikairelolle,

hapan pyykkipoika tasojaiselle.

**HELKA HIRVIKANGAS, IISA-MAIJA KARJALAINEN,
HILDA KUBIN, VIVI SALIN, ALETTA TAIVALAHO**

8-10-VUOTIAIDEN SANATAIDEKERHO

Tänä taianomaisena päivänä, jona ei tapahtunut mitään.

Haluan taikoa taikasauvalla jotain salaista.

Kasvatan kukkia.

Mittaan puita: kuinka pitkiä ja paksuja ne ovat.

Pompottelen käpyjä.

Heittelen tähtiä taivaalle.

**HELMİ LESKELÄ, PEETU LUOTO,
SYLVIA MESKUS, MILA MÄKITALO,
VIOLA PIKISAARI, FREYA RUMAN, FIIA VUOTIKKA**

6-7-VUOTIAIDEN SANATAIDEKERHO

Kuva: Ian Tuck, Unsplash.

Tekstiantologian
kirjoittamiseen
osallistuneet
sanataideryhmät

**6-7-VUOTIAIDEN
SANATAIDEKERHO**

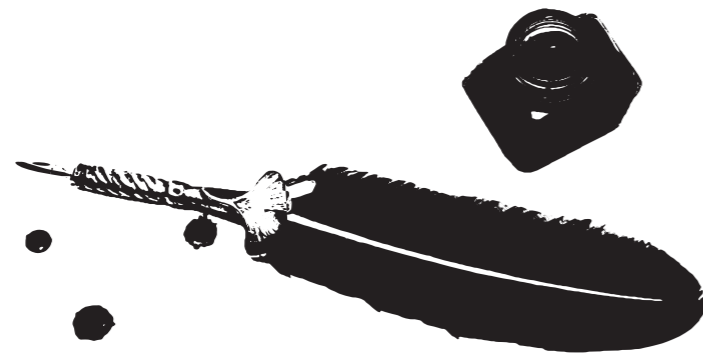
Opettajat:
Kati Inkala
Anette Lindholm
Emma Salo

Muusa Kuru
Helmi Leskelä
Peetu Luoto
Sylvia Meskus
Mila Mäkitalo
Viola Pikisaari
Freya Ruman
Fiia Vuotikka

**8-10-VUOTIAIDEN
SANATAIDEKERHO**

Opettajat:
Kati Inkala
Anette Lindholm
Emma Salo

Helka Hirvikangas
Iisa-Maija Karjalainen
Hilda Kubin
Jannatul Mawa
Vivi Salin
Aletta Taivalaho

**10-12-VUOTIAIDEN
SANATAIDERYHMÄ**

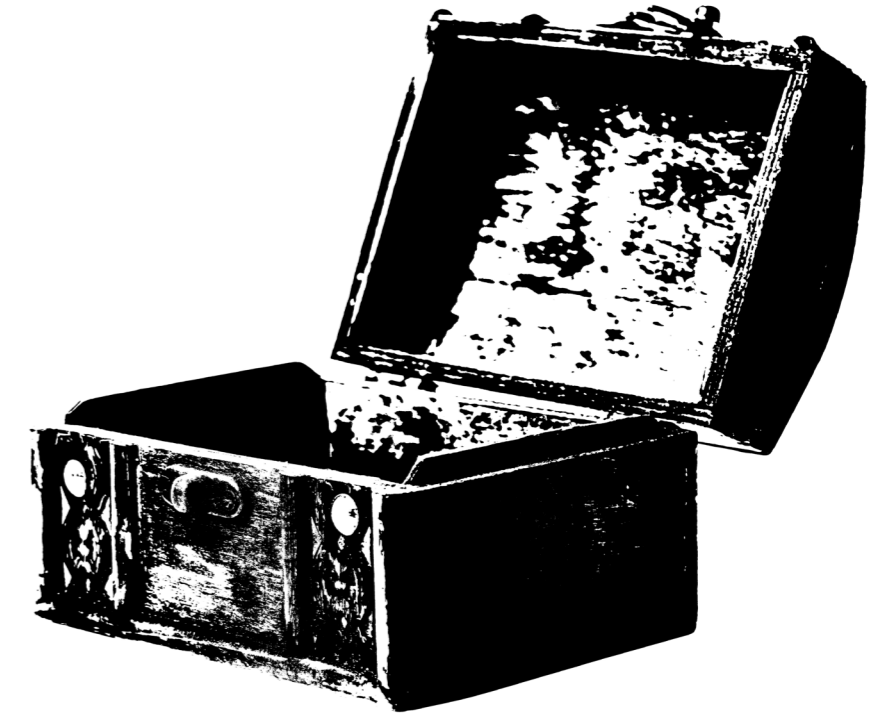
Opettajat:
Anna Anttonen
Ainokaisa Veteläinen

Helkky Hamdard
Enni Hentilä
Elli Jurkkala
Kira Kolosova
Väinö Lindholm
Saimi Pedone
Ella Raappana
Lydia Mattila
Aatos Rautio
Elina Rimpiläinen
Tiuku Sevander
Albin Sovasto
Varpu Vaakanainen
Maija Vuontisjärvi

**SANATAIDERYHMÄ VARJO
13-16-VUOTIAILLE**

Opettaja:
Anna-Leena Jurkkala

Eveliina Brockman
Alisa Herranen
Sylvi Hollmen
Hilma Kaisto
Ilona Kallio
Miisa Moilanen
Neea Raappana
Onni Seppänen
Senja Suorsa

**SANATAIDERYHMÄ VÄKI
16-19-VUOTIAILLE**

Opettajat:
Anna Anttonen
Ainokaisa Veteläinen

Nietos Harju
Venla Haverinen
Maija Heinonen
Onni Jokela
Aino Jurkkala
Anni Järvinen
Lotta Lehtiö

Kaisla Leinonen
Jay Leppänen
Roosa Manninen
Siiri Moilanen
Halla Toivoniemi
Iiris Tulkki
Saaga Vuotikka

**Lumotut
sanat**